

SADRŽAJ

PREDGOVOR	13
OSNOVNI ETIČKI POJMOVI	19
Ahlak	19
Terbijet – odgoj	20
Edeb	21
Moral	21
Ahlak i druge nauke	22
IZVORI NAUKE O AHLAKU	23
Kur'an	23
Hadis	25
Dobri prethodnici (es-selefus-salih)	26
TEMELJNE VRIJEDNOSTI	29
Život	29
Znanje	30
Pravednost	33
Moć	36
El-mehabba (ljubav)	37
Ljubav u ime Allaha, dželle šanuhu	39
Dobrota	40
Ljepota	43
Vanjska i unutrašnja ljepota	43
Milost	44
MORALNE VRLINE	47
Ljubav prema Allahu	47
Motivi koji kod čovjeka izazivaju osjećaj ljubavi prema Allahu	48
Ljubav prema Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem	50
Poslanikova, sallallahu alejhi ve sellem, samilost prema svom ummetu	51
Ophođenje muslimana prema Allahovom Poslaniku, alejhis-salatu ves-salam	52

Ljubav i poslušnost prema roditeljima	54
Fadileti poslušnosti roditeljima	55
Ljubav prema džematu, domovini i ummetu	56
Iskrenost.....	58
Iskrenost u životu prvih generacija.....	59
Stid	61
1. Vrijednost stida.....	61
2. Kako izgraditi osobinu stida kod sebe.....	62
Prijateljstvo.....	63
Rad	65
Pokajanje (tevba).....	66
Poniznost.....	69
Zahvalnost.....	71
Čuvanje zdravlja.....	73
Strah	75
Stupnjevi straha.....	76
Nada.....	78
1. Vrline polaganja nade u dobro	79
2. Uzajamna povezanost straha i nade.....	80
Strpljivost.....	80
Blagost	82
Hrabrost	84
Ustrajnost.....	86
Čistoća.....	88
1. Fizička čistoća.....	88
2. Duhovna čistoća	89
3. Moralna čistoća.....	89
4. Čistoća okoline.....	90
LOŠE OSOBINE	91
Oholost.....	91
1. Ko je ohol čovjek.....	91
2. Oholost je put ka nevjerovanju	91
3. Dunjalučke posljedice oholosti	92
4. Ahiretske posljedice oholosti.....	93

5. Uzroci oholosti	94
6. Liječenje oholosti.....	95
Pohlepa	95
Krađa	96
Licemjerstvo.....	98
1. Opasnost licemjerstva	100
2. Kako da se sačuvamo od licemjerstva.....	101
Laganje	102
Kada je dozvoljeno slagati?	102
Mržnja.....	104
Zavist.....	105
Ogovaranje	107
1. Faktori koji podstiču ogovaranje.....	108
2. Iskup za ogovaranje	109
Rasipništvo u imetku i vremenu	109
1. Rasipništvo u vremenu	111
2. Rasipništvo u imetku	112
Kukavičluk.....	112
Srdžba.....	114
Savlđivanje srdžbe i ljutnje.....	115
Lijenost	115
Kako liječiti lijenost?	117
ISLAMSKE DUŽNOSTI I NJIHOV UTJECAJ NA IZGRADNJU MORALA	119
Šehadet	120
Namaz	120
Zekat	121
Post	122
Hadž	124
Naređivanje dobra i odvrćanje od zla	125
Uvjeti koje treba ispuniti onaj koji naređuje na dobro i odvrća od zla ...	126
POROCI U SAVREMENOM DRUŠTVU	129
Alkohol.....	129
1. Alkoholizam je bolest.....	130

2. Alkoholizam je đavolov ručni rad.....	130
Droga.....	131
Duhan.....	132
Nargila.....	134
Kockanje.....	135
Internet i društvene mreže.....	137
Provjera informacija.....	137
Etika rasprave na društvenim mrežama.....	138
OSNOVNI ETIČKI POJMOVI	143
Dobro.....	143
1. Dobra djela.....	143
2. Dobar i lijep govor.....	144
Namjera.....	146
Vrste nijeta.....	147
Sloboda volje.....	148
1. Čovjekova sloboda i njegov odabir.....	149
2. Šerijatski dokazi.....	149
3. Činjenice iz svakodnevnog života.....	150
Savjest.....	152
Moralna norma.....	153
Dužnost.....	155
Zabrana.....	157
Grijesi.....	159
1. Uzroci grijeha.....	160
2. Razlozi zapadanja u grijeh.....	161
3. Temelji grijeha.....	162
3. Posljedice grijeha na pojedinca.....	162
3. Uzroci i posljedice grijeha na društvo.....	165
4. Posljedice grijeha ranijih naroda.....	166
5. Grijesi koje su činili prethodni narodi.....	167
Liječenje od grijeha.....	168
ISLAMSKI ADABI	171
Adabi učenika.....	171
1. Iskrenost.....	171

2. Rad po znanju.....	172
3. Izbjegavanje svega onoga što može zavesti od sticanja znanja.....	172
4. Poniznost prema učitelju.....	172
5. Gledanje učitelja sa uvažavanjem i poštovanjem.....	173
6. Strpljivost prilikom traženja znanja.....	173
7. Čuvanje vremena.....	174
Adabi učitelja.....	175
Adabi prilikom jela.....	179
1. Voditi računa da hrana bude lijepog i halal porijekla.....	180
2. Spomenuti Allahovo ime na početku jela.....	181
3. Jesti desnom rukom.....	181
4. Ne bacati, već pojesti zalogaj koji je ispao.....	182
5. Prestati s jelom prije nego nastupi sitost.....	182
6. Jest s krajeva zdjele, a ne iz sredine.....	182
7. Jest ispred sebe.....	182
7. Posluživati hranu sa desne strane.....	183
8. Isprati usta nakon jela.....	183
9. Oprati ruke da bi se uklonili ostaci hrane.....	183
10. Završiti jelo zahvalom Uzvišenom Allahu.....	184
Adabi komunikacije.....	184
1. Historijat komunikacije.....	184
2. Vrste komunikacije.....	184
3. Islamsko komuniciranje – da’va.....	185
4. Ciljevi da’ve.....	185
5. Komuniciranje prijašnjih poslanika.....	185
Adabi razilaženja (neslaganja).....	187
1. Razilaženja među halifama.....	187
2. Razilaženje među ashabima.....	188
3. Razilaženje među učenjacima.....	189
4. Razilaženje među poslanicima.....	189
5. Razilaženje među melekima.....	190
Adabi posjete bolesnika.....	190
1. Dužnost je obići bolesnika muslimana.....	190
2. Obilazak bolesnika nemuslimana.....	191
3. Vrijednost obilaska bolesnika.....	191

4. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je obećao Džennet onome ko, pored ostalog, obiđe i bolesnika	192
5. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, je zabranio proklinjanje bolesti.....	192
6. Lijepo mišljenje o Allahu prilikom bolesti	193
7. Zabrana priželjkivanja smrti	193
8. Stvari koje treba imati na umu kada posjećujemo bolesnike.....	194
Adabi odijevanja.....	195
1. Propisi odijevanja.....	196
2. Ispravan nijet u odijevanju.....	197
3. Vođenje računa o lijepoj odjeći onom ko je to u stanju.....	198
3. Dova prilikom oblačenja nove odjeće	198
4. Dova za onog ko obuče novu odjeću	198
5. Prilikom odijevanja početi od desne strane.....	199
6. Poniznost u odijevanju.....	199
7. Nepretvaranje odjećom	200
8. Izbjegavanje rasipništva u odijevanju.....	201
9. Opća zabrana svile muškarcima.....	201
10. Zabrana oblačenja odjeće popularnosti	201
11. Puštanje odjeće muslimanke do stopala, a mahramu do vrata i prsa	202
12. Zabrana muslimanu da oblači odjeću muslimanke i muslimanki da oblači odjeću muslimana.....	202
11. Koristi odjeće	203
Adabi prema rodbini.....	203
1. Savjetovanje rodbine i ukazivanje rodbini na Pravi put.....	204
2. Udjeljivanje sadake ako su siromašni	204
3. Udjeljivanje poklona	204
4. Održavanje rodbinskih veza i kada ih rodbina prekine.....	205
5. Neprekidanje rodbinske veze	205
6. Pažnja prema rodbini povećava nafaku i produžava život	205
7. Održavanje rodbinskih veza je razlog ulaska u Džennet	206
8. Allah održava vezu sa onim ko održava vezu sa rodbinom	206
9. Tetka je na stepenu majke	206
10. Održavanje roditeljskih i rodbinskih veza sa nemuslimanima.....	207
POVIJESNI TOKOVI I UTJECAJI	209
Moral predislamskih Arapa	209

1. Inteligencija i izuzetna oštromnost	210
2. Plemenitost i darežljivost.....	210
3. Hrabrost, uljudnost i spremnost na pružanje pomoći	210
4. Ljubav prema slobodi i neprihvatanje tlačenja i ponižavanja	211
5. Odanost, ljubav prema otvorenosti, jasnoći i iskrenosti u komunikaciji	211
6. Tjelesna snaga, velikodušnost i zaštita komšije.....	211
Iranski moral.....	212
Indijski moral.....	213
Grčka filozofija.....	215
OSNOVNI POVIJESNI TOKOVI ISLAMSKE ETIKE	217
Islamska tradicionalistička etika	217
Racionalistička etika	217
Sufijska etika.....	218
Filozofska etika.....	218
Reformistička etika	219
ETIČKA MISAO BOŠNJAKA	221
Mehmed-beg Kapetanović Ljubušak.....	222
Šaban Hodžić.....	223
Kasim Dobrača.....	225
Derviš Spahić	226
Sinanuddin Sokolović.....	229
Alija Izetbegović	230
Husein Đozo	237
Nekrez Smailagić	239
Mehmed Handžić	240
Muftija Muamer Zukorlić.....	242
ETIČKA MISAO U ISLAMU	245
Moral i religija	245
Moral i znanost	247
1. Znanje i moral su temelj napretka ljudske vrste	247
2. Koristan nauk nije moguć bez dobrih moralnih vrijednosti	248
3. Nema vrijednosti znanja bez morala.....	248

Moral i šerijat.....	248
SAVREMENA PITANJA ISLAMSKE ETIKE	251
Poslovni moral	251
Politički moral.....	253
Bračni moral.....	254
Etička pitanja u medicini	257
Ekološki moral	258
MORAL U MODERNOM SVIJETU	261
Suživot i tolerancija.....	261
Moral u savremenim načinima komunikacije.....	263
Muzika.....	265
MORAL U SOCIJALNOJ PRAKSI	267
Rad u karitativnim ustanovama	267
Volonterski rad	268
IZBORI SAVREMENIH ETIČKIH TEKSTOVA	271
Umjerenost u islamu – Muhamed el-Medeni.....	271
1. Dva dijela ljudskog bića.....	271
2. Ovladavanje strastima	272
3. Srednji put.....	273
Šta se očekuje od vjernika u njegovoj vjeri i moralu – Muhamed el-Behij .	274
Čovjek u zajednici – Fazlur Rahman	277
Bibliografija	279
Internet izvori	287